

»Mladost«, orlovsko glasilo, izhaja v začetku vsakega meseca v Ljubljani. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna, pritličje. — Naročnina je za člane Orlovske zveze 45 K, za vse druge 60 K na leto. — Posamezna številka velja 12 K. — Odgovorni urednik je Ludovik Tomažič. — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Urejuje: **Jernej Hafner**, Ljubljana, župnišče pri Sv. Petru.

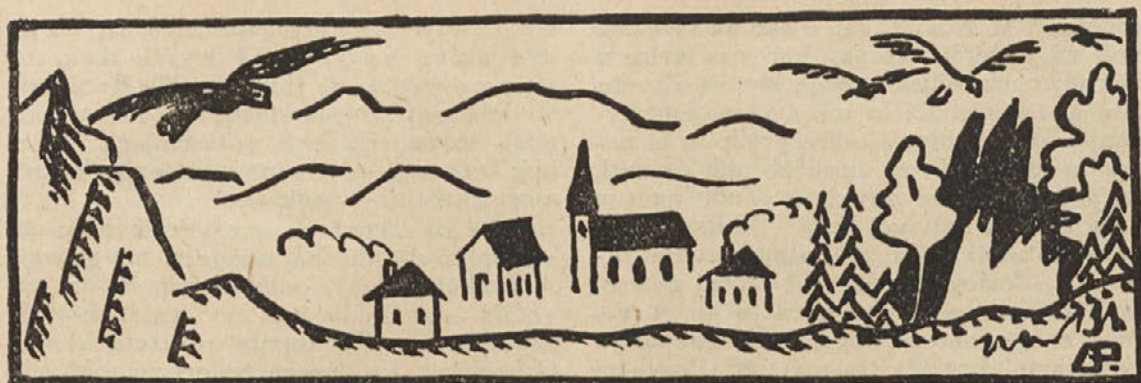

Orlovske potrebščine

ima v zalogi Gospodarski odsek Orlovske zveze v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna. Obračajte se edino nanj. Začasno priporoča in razpošilja:

Zlata knjiga slovenskih Orlov, nevezana	K 10'—	Partiture za klavir orlovske him- ne, prostih vaj, vaditeljskih, za naraščaj itd. po K 5'— in . . .	K 10'—
Vsak Orel jo mora docela poznati in se po njej ravnati.		Tekmovalne vaje za Maribor . . .	„ 12'—
Mladinske in telovadne igre . . .	„ 10'—	„ „ za leto 1921.	„ 10'—
Za slehernega načelnika ne- obhodno potreben učni pri- pomoček v telovadnici, zlasti še za one, ki vodijo naraščaj.		Orlovske čepice (števil. 54—58)	„ 70'—
Priporoča se tudi vsem šol- skim vodstvom.		Majce	„ 77'—
Poslovne knjige (vložni zapis- nik, blagajniška knjiga članov in glavna blag. knjiga, stalež- na knjiga rednih in podpornih članov), pola à	„ 2'—	Odeje za konje, komad	„ 150'—
Orlovska pesmarica, II. natis . . .	„ 5'—	Znaki J. O. Z. (novo došli), komad	„ 10'—
Magnezija, 1 kg	„ 200'—	Mariborski znaki, komad	„ 3'—
Slike in besedilo članskih pro- stih vaj za leto 1921.	„ 9'—	Trobke za načelnike s trakom . . .	„ 80'—
Slike in besedilo vaditeljskih vaj za leto 1921.	„ 15'—	Trobke za načelnice s trakom . . .	„ 70'—
Sprejemnica za člane (diplome)	„ 6'—	Ajmo mi Sokoli	„ 6'—
		Osnutki (4 strani)	„ 3'—
		„ (8 „)	„ 6'—
		Mladost (1914—1919) à	„ 5'—
		„ 1920 à	„ 20'—
		Krogle	„ 180'—
		Mariborskega tabora fotografije v obliki razglednice à	„ 6'—
		Zvojnina in poštnina se zaračuna posebej. 	

Tekma za nestrohljivi venec.

Cerkveni govor ob 10 letnici šentpeterskega Orla v Ljubljani, 12. junija 1921.

(Govoril dr. Gregor Rožman.)

Ob desetletnicah se navadno oziramo nazaj na pot, ki smo jo prehodili, na ovire, ki smo jih premagali in pokažemo uspehe, katere smo dosegli. Predno pokažete svoj tehnični napredek, smo se zbrali tu v hiši božji, pred oltarjem Najsvetejšega Boga — in tu, predragi, ne gledamo nazaj, n a p r e j je obrnjeno naše oko na cilj. Naš cilj je najvišji, najlepši — nestrohljivi venec božje slave in neminljive sreče (I. Kor. 9, 25). Po tem cilju, od Stvarnika nam postavljenemu, stremimo, tja je obrnjen ves naš trud, vse delo našega življenja, za tem ciljem gre tekma našega življenja.

Danes torej pogledjmo naprej tja do vzvišenega cilja — kako daleč smo še od njega? Je-li smer življenja našega uravnana na ta cilj? Mi moramo biti med prvimi, ki dosežejo cilj krščanske popolnosti. Nismo ga še dosegli. Kakor v tehničnem oziru nikdar ne morete reči, da ste na višku, preko katerega večje popolnosti ni več, še mnogo manj moremo trditi, da smo dosegli popolnost krščanstva. V tem je vsa popolnost našega krščanskega življenja, da stremimo za popolnostjo, hitimo in se trudimo za njo. Na potovanju proti cilju smo. In kakor se v trudu in znoju tehnično izpopolnujemo, tako, le še bolj resno, se spopolnujemo v krščanskem življenju.

Sv. Pavel nas to uči. Videl je tekme v dirkališču — in iz njih je posnel nauk in smernice svojemu in našemu življenju. Tudi on, neumorni apostol, si ni upal trditi, da je že dovršen v kršč. popolnosti ali da je cilj že dosegel, da ga nihče ne bi mogel več prehiteti — trudi se, hiti, žene se, da bi ga dosegel. »Bratje, jaz ne mislim sam zase, da sem že dose-

gel; eno pa (delam): pozabivši, kar je zadaj, avzpenjajoč se potem kar je spredaj, hitim proti cilju za darilom poklica božjega v Kristusu Jezusu« (Fil. 3, 13, 14). Apostol misli na dirko: voznik stoji na vozu, vzpenja se naprej proti cilju, popušča konjem vajeti, da drve bliskoma naprej — ne ozira se nazaj, kje so njegovi tekmeči, ne gleda ne na desno ne na levo, vsak pogled stran bi bil lahko pogubonos, — vsak zamujen trenutek lahko odločilen, zato brez odloga, brez počitka naprej, oko nepremično na cilj, da doseže darilo prvenstva, strohnjiv venec zmage.

Takšna dirka, bratje, je naše življenje — tekmovalna dirka za večnim ciljem. Postavljen nam je darilo in venec prvenstva Bog sam rekoč: »Jaz sam bom tvoje preobitno plačilo« (Gen. 15, 1). Ta cilj moramo imeti vedno, neprestano pred očmi. Nikdar, nikoli, ne za trenutek ne smemo odvrniti očesa in srca od njega. Ne nazaj, ne na stran ne smemo gledati, da ne zdrknemo iz prave smeri, in se naš voz ne razbije v drobne kosce. Naše srce se ne sme navdušiti za ničesar, kar bi ne služilo temu, da dosežemo svoj cilj, naša roka ne sme prijeti za nobeno delo, ki nas ne privede bližje temu cilju. Z dušo in srcem, z umom in voljo, s trdom in navdušenjem naprej proti cilju, brez odloga, brez počitka — to je geslo našega kršč. življenja.

Darilo — Bog sam v neskočni popolnosti, lepoti, ljubezni in bogastvu svojem, je vreden vsega truda in znoja. Kako se tekmovalci pripravljajo! Vzdržijo se vsega, kar bi škodovali njihovi moči, gibčnosti in

prožnosti (I. Kor. 9, 25). Tako se moramo tudi mi vzdržati vsega, kar nas ovira v stremljenju za ciljem, vsega kar je v svetu t. j. poželenje oči in mesa in napuh življenja. Tekmovalc študira predpise in navodila tekme, da se more po njih ravnati, da ga sodniki ne zavržejo. Tudi nam je božji Sodnik dal svoj božji »Poslovnik« in božji »Vadnik«. Deset paragrafov je zapisal v »Poslovnik«, ki so bistveni za vse, ki hočejo doseči cilj — poznate jih: 1. Veruj v enega samega Boga; 2. Ne imenuj po nemarnem božjega imena; 3. Posvečuj praznik; 4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji; 5. Ne ubijaj; 6. Ne prešuštuj; 7. Ne kradi; 8. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega; 9. in 10. Brzdaj svoje poželenje, ne želi svojega bližnjega žene in ne svojega bližnjega blaga. — In napis je dal: »Ljubi Gospoda, svojega Boga čez vse, svojega bližnjega kakor sam sebe.« Tako kratek, jasen je božji poslovnik za tekmo našega življenja. In božji »Vadnik« je še krajši — en stavek je iz Jezusovih ust in pove vse, v čem in kako in kako dolgo se moramo vaditi; »Če kdo hoče za menoj iti,

naj zataji samega sebe in vzame nase svoj križ vsak dan in gre za menoj« (Luk. 9, 23). Tvoj križ so dolžnosti tvojega stanu; tvoj križ — sitnosti in neprijetnosti vsakdanjega življenja; tvoj križ — grešno poželenje, katero moraš krotiti — vsak dan!

Če se ravnaš po tem »Poslovniku« in »Vadniku« — krona zmage ti bo gotova! A Zveličar ti ni le postavil cilja, ti dal navodila — on ti daje tudi moč, vztrajnost, da dosežeš cilj. Ko stopate združeni k mizi Gospodovi, ko sprejmete pri sv. obhajilu Njega, ki je pot, resnica in življenje, ki je krepčilo oslabeledim, moč utrujenim, tam vlija On sam v Vaše duše nepremagljive milosti. Predragi! Hodite pit k viru vse moči in ljubezni, zajemajte v Najsv. zakramentu vztrajnosti za odločilno tekmo vašega življenja, da pogleda nikdar ne odvrnete od cilja svojega, ampak nekoč s sv. Pavlom porečete: »Tek sem dokončal, že mi je pripravljen pravičnosti venec, ki mi ga podeli Gospod, pravični Sodnik« (II. Tim. 4, 7. 8). Amen.

Bratje!

Sestre!

Ali smo že storili vse, da bo I. gorenjski orlovski tabor naj-sijajnejši orlovski nastop v l. 1921.?

Kako bomo zastopani pri sprevedu, telovadbi in tekmi 3. julija v Kranju?

Gorenjci! Gorenjke! Priborimo si prvenstvo!

Šole brez Boga in učiteljev brez vere reši nas, o Gospod!

»Mladost«, glasilo hrv.-kat. omladine, ki je pravkar začela izhajati v Zagrebu, prinaša v svoji prvi številki med drugimi zanimivimi spisi tudi kratek članek: »Šola in naša mladina«, ki ima za motto prošnjo katoliških Belgijcev: »Šole brez Boga in učiteljev brez vere reši nas, o Gospod!« Ker je članek prav poučen, ga prinašamo spodaj v iznimku. Naša »Mladost« je že v 6. številki priobčila članek o brezverski šoli, ki nam preti, in dobro bi bilo, da tudi v bodoče kaj več izpregovori o šolskem vprašanju, ki se bo v kratkem rešilo povoljno ali nepovoljno za nas. Poslušajmo torej kaj piše bratska hrvatska »Mladost!«

»Narod brez šole je narod brez bodočnosti. Tega naš narod in tudi naša mladina

ne uvideva. Naša mladina pogosto beži pred šolo in knjigami, zato se čestokrat dogaja v življenju, da mladi ljudje ne znajo niti čitati niti pisati, da ne poznajo najenostavnejših resnic, najmanj pa so poučeni v svoji veri (poslednje velja tudi za naše razmere! Op. poroč.)

Največje zlo je, da narod noče šole, čeprav ga nevednost povsod tepe. Ni pa čudno, da se danes tako po mačehovsko postopa s šolo. Struja brezvercev in svobodomiselnih zidarjev vedno ogroža šolo. Narod molči in ne pomišlja, kaj to pomeni. Posledice se bodo pokazale kmalu, ker bo potekel čas, narod pa bo prepozno prišel k zavesti, da je zamudil ugoden trenutek.

Danes šolski odbori nimajo nič vpliva

na šolo, danes nimajo niti starši moči, da v šolskih stvarih vplivajo na vzgojo svojih otrok, brezverska gospoda pa želi, da se vrže iz šole tudi učenje verouka.

Na ta način bo izgubila hrvatska šola (seveda tudi slovenska! Op. poroč.) eno svojih najdražjih svojstev. Naša deca bo v zgodnji mladosti izgubila priliko, da se vzgoji v veri in poštenju, v strahu in v ljubezni do Boga, staršev, bratov in sester ter odraslih.

Z ozirom na to neznan čeltnar pozivlja krščanske mladeniče, da povzdignejo svoj glas proti ukinjenju verske vzgoje v šoli in da ne zaostanejo za junaškimi mladeniči velikih in naprednih narodov. »Mladeniči! Krščanska vzgoja je rešila Belgijo, Irsko, Slovenijo in druge katoliške narode in zato naj bo tudi naša vsakdanja molitev prošnja katoliških Belgijcev: »Šole brez Boga in učiteljev brez vere reši nas, o Gospod!«

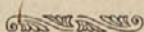
Bratje! Naj velja ta klic tudi nam, saj preti tudi nam enaka nevarnost. Tudi pri nas je mnogo učiteljev odkrilo željo po svobodni šoli. »Svobodomislecem je deveta briga, kaj kdo misli in komu verjame, samo krščansko ne sme misliti in v Kristusa ne verovati! Prav tako je s šolo! Mar je svobodomislecem svoboda, samo eno prostost

hočejo: šola naj bi bila prosta vere, prosta krščanstva — brez Boga. To je vse svobodomiseltvo.« (»Mladost« št. 2, I. let.)

Križ iz šol! To je bojni klic svobodomiselnih učiteljev, med katerimi tudi del slovenskih učiteljev ni zadnji. Brez vere v šoli bo šola brez vzgoje. A šola brez vzgoje bo šola ljudi, morda učenih, a brez Boga, brez srca. Ljudi brez Boga, brez srca se pa boj, slovensko ljudstvo, in boj se jih tem bolj, čim bolj bodo učeni! Učeni bodo iskali svoje koristi, a ne bodo učeni nesebično ljubili svojega ljudstva, pomagali mu, ž njim čutili, ž njim upali, ž njim delali za boljše čase!

Proč z lažjo, proč s sleparstvom! Šola bodi svobodna, bodi taka, kakor jo svobodno zahteva svobodno krščansko ljudstvo! Liberalni učitelji nam ne bodo delali šol! Šole so ljudske in zato bodo šole take, kakor hoče ljudstvo! Te svobode si slovensko ljudstvo ne bo dalo vzeti in kar so mu je vzeli, si jo bo zopet izvojskovalo. Za to nam je porok naš naraščaj, probujena in združena mladina.

Tako je klicala naša »Mladost« v početku svoje dobe (št. 2, I. letnik), tako kliče tudi danes v družbi z brati na Hrvatskem ter je prepričana svoje zmage. J. S.

Iz pastirskega lista jugoslovanskih škofov (april, maj 1921) svojim vernikom.

Starši! Vedite in zapomnite si, da morate takoj od začetka svoje otroke vzgajati v strahu božjem. In otrok vaš naj ve in si zapomni, da je Bog nad njim, da je treba slušati Boga, našega najboljšega Očeta. Dete mora vedeti, da so nebesa in pekel, nebesa za dobre, pokorne in čiste otroke, pekel pa za slabo, nepokorno, nesramno mladino. Otrok naj rad moli, naj posebno časti presveto Srce Jezusovo in našo Ljubo Gospo. O, kako sveta in vzvišena je tvoja naloga, dobra, krščanska mati! To nalogo ti je dal Bog, ko te je blagoslovil in ti dal milo dete.

Tvojo vzgojo mora nadaljevati šola in pridodati vse, kar ti sama detetu ne moreš dati. Nadaljevati mora šola verski nauk in na tem temelju urediti vso šolsko vzgojo. Složna morata biti učitelj in veroučitelj. Ves nauk v šoli mora biti prežet od strahu božjega in verskega duha. S polnim pravom moreš in moraš zahtevati od šole in v šoli tak postopek, postopek, nadahnjjen s sveto vero Jezusovo. Vaši so otroci v šo-

lah. Vaši otroci se v šoli vzgajajo. Ali naj bi se vaši otroci kvarili v ničvredno, napačno in protiversko vzgojo? Ali naj bi se izpačili, odtrgali od večne resnice in zastrupili v večno nesrečo? Ali naj bi se vaši otroci po šolski vzgoji odbili od Jezusa Odrešenika, ki je dal zanje svoje življenje, je zanje dal svoji Cerkvi Sv. Duha, Duha resnice, da vodi Cerkev in v njej vernike, otroke in odrasle, na poti resnice? Ali naj bi napačna šolska vzgoja uničevala to delo božje ljubezni? O kako velik greh bi bil to, kolika žalitev Boga, kolika nesreča za vašo dečo!

Krščanski roditelji! Zato se ne boste čudili nam škofom, vašim pastirjem, da smo takoj dvignili svoj glasen ugovor, ko smo čuli, da se resno namerava vzgajati vaša deca ne v duhu Jezusovem, ampak v duhu s o k o l s k e m. Pa kakšen je ta duh sokolski? To vam pove najbolje odločna in jasna beseda nekega Sokola v imenu vseh v hrvatskem listu »Novi Rod« od 1. marca 1920, ki se glasi: »Da, to je jasno, da noben

Sokol ne more biti rimski vernik, kar je isto kakor duševni suženj... Res, sokolstvo in katolicizem se izključujeta, in nepošten je oni, ki bi kdaj mislil, da to zanika... Enkrat za vselej in enkrat za vse Sokole: mi smo v boju ne samo proti Orlom, ampak proti papežu, kardinalom in vsem nenarodnim duhovnom.« Ali niso to najsilnejše zmote, ki se protivijo jasno razloženim resnicam, ki smo jih početkom premislili? Ali bi vi, krščanski roditelji, smeli dopustiti, da se vaši neodrasli otroci v tem bogomrzkem, protikatoliškem duhu vzgajajo in napolnjujejo z mrznijo proti duhovnikom, proti službi božji, proti Cerkvi, proti Jezusu in Materi božji, proti samemu večnemu Bogu? Mi škofje smo se odločno ustavili tej krivični nameri. A kaj so storili prijatelji Sokola? Čujte. Javno so pisali, da škofje lažejo. Grdo zasramovanje! Ali dobri katoliki so razpisali nagrado deset tisoč kron onemu, kateri bi dokazal ško-

fom najmanjšo neresnico. Pa nihče še ni poskusil, da bi na ta lahek način zaslužil sebi te tisočake.

Predragi naši verniki! Še eno resno vprašanje! Povejte nam: ali smejo vaši odrasli mladeniči v Sokole, vaše, odrasle hčerke v Sokolice? Ako hočete, da se vaši sinovi in vaše hčere odvrnejo od Boga, od Jezusa, od Marije, od Cerkve, od krščanskega življenja, od resnice, od blažene večnosti, potem le dopustite svojim mladeničem v Sokole in svojim hčeram v Sokolice! Ali vi, dragi kristjani, ki vidite v Jezusu in v Cerkvi edino rešitev, vi tega ne boste nikdar dopustili, vi boste z vso močjo zaeno z nami škofi zabranili svojim otrokom zahajati v društvo Sokol, vi boste z nami škofi odločno obsodili to društvo.

V luči naših nauk boste vsi mogli po resnici presoditi razne pojave v našem javnem življenju.

Mi gremo naprej . . .

Mi gremo naprej, pokonci glavé!
nad nami so zvezdne višine;
po modri jasnini oblaki beže,
in megla pred solncem izgine.

Mi gremo navzgor. — Pod nami je mrak,
v prepadih strašijo pošasti,
nad nami kraljujeta solnce in zrak,
tam gori noč nima oblasti.

Mi gremo na plan. — Junaklov ni strah
če v temi skovikajo sove;
zapreke, ovire razbijemo v prah,
osrečimo naše domove.

Mi gremo naprej iz zmot in prevar,
nad nami smehlja se danica. —
Poštenost je biser, resnica je žar,
nad zlobo zmaguje pravica.

Limbarski.

Pismo vojaka Orla.

Prav iz srca me je razveselilo Tvoje pismo. Čeravno se počutim tu bolj osamljenega, zato so mi pa momenti, v katerih dobim kako poročilo od svojih domačih ali bratov Orlov, toliko bolj dragoceni, ker mi zopet poživijo spomine nekdanjih dni.

Zato se Ti prav bratovsko zahvalim za poslano mi pismo v nadi, da mi bodeš tudi na bodoča pisma redno odgovarjal. Danes hočem odgovoriti le na jedno in najvažnejšo točko, oziroma željo, ne samo Orlovske Zveze, ampak prepričan sem, da željo vseh prepričanih Orlov.

Želja je, da se vsi fantje Orli, kateri služijo v eni garniziji, zbero in pogovorijo, kako in na kak način bi se dalo tudi pri vojakih nadaljevati lepo orlovsko življenje. Tudi jaz sem prinesel to željo v Srbijo. Nisem samo želel to, ampak imel sem tudi

trden sklep, da hočem započeti med brati Orli vojaki naše društveno življenje. A žalibog priznati moram, da sem doživel popoln poraz, in to še pri par fantih, o katerih sem pozneje zvedel, da so bili člani Orla. Tako vidite, dragi bratje, da oni, ki so imeli kaj dobrega na sebi, so se zatajili, ostali pa, ki so večinoma že pokvarjeni, so me napadali z raznimi natolcevanji, na katera sem pač vselej imel dobro pripravljene odgovore. To je trajalo toliko časa, dokler niso zaznali oficirji, da se prerekamo o »političnih« stvareh, kar so nam seveda takoj prepovedali, in tako je šel moj sklep po vodi. Ostala je samo želja, ki pa se tu težko da doseči. »Kje je krivda in ovira?« se bo mogoče kdo vpraševal.

Dragi bratje, težko se izrazim, a povedati hočem odkrito, da krivda leži na

posameznih fantih in voditeljih nekaterih odsekov. To so voditelji tistih odsekov, kateri mislijo, da je naša organizacija zabavno športno društvo, imajo skrb, da fantje le dobro napredujejo v telovadbi in drugih zabavnih predmetih, kar je zelo lepo in koristno, a poleg tega pa pozabijo na najvažnejše, to je: na duševno izobrazbo posameznih članov. Na ta najvažnejši in najpotrebnejši predmet se po nekaterih odsekih veliko premalo obrača skrb in pozornost.

Bratje, kaj nam pomaga in koristi, ako vzgojimo fanta Orla, kateri bo znal lepo telovaditi in v paradi ter javnih nastopih nastopati kot izvrsten telovadec, ko pa pride med ta pokvarjeni svet, je pa vse drugo preje nego Orel. Zato, bratje, prva dolžnost vsakega voditelja, kakor tudi starejših bratov Orlov je, da fante, ki nanovo pristopajo k odseku, kakor tudi one, o katerih veste, da še niso z dušo in telesom za orlovska načela, poleg telovadbe vzgajate posebno v duševni izobrazbi, pri kateri bodo dobili prepričanje pravega Orla. In ako je fant res po svojem srcu in prepričanju Orel, za takega se ni bati, ako ga usoda požene med pokvarjene ljudi. V ta namen posebno priporočam redne fantovske večere, na katerih naj se točno predelava »Zlata knjiga« ali kaka druga potrebna in pomembna predavanja, nazadnje naj se razvije prijateljski razgovor. Posebno je dobro treba pripraviti fante, kateri odidejo k vojakom, in ostati z njimi v pismenem stiku.

Ko pride čas, da boste morali zapustiti svoje društvo, ne pozabite nikdar na sveta orlovska načela; še bolj žalostno bi pa bilo, da bi jih kdo iz strahu ali sramu pred drugimi zatajil. Jaz mislim, da če se naši nasprotniki ne sramujejo nastopati pred svetom javno z lažjo in z nemoralnimi načeli, se menda tudi mi ne bomo

sramovali pokazati svetu resnico in pot, katera edina vodi človeški rod k srečnemu življenju in vstajenju.

Bratje, kakor je Vam znano, tako je tudi meni tu v Srbiji znano, da se pričinja boj za vero, katero nam hočejo iztrgati iz naših src temni elementi. Vstajajo propalice, katere so zatajile svojo mater katoliško Cerkev, katere hočejo, da druge poštene ljudi s silo primorajo, da bodo njim enaki, napraviti hočejo iz njih janičarje za svoje podle načrte, s katerimi hočejo uničiti svojo mater sveto Cerkev.

Bratje, če pogledate tu, kaj delajo naši nasprotniki, mora pograbit vsakega še tako malo značajnega fanta sveta jeza, da se bo postavil v bran na stran svoje matere svete Cerkve.

Zato povsod, vsekdar in pred vsakomur povej v obraz resnico ter pobijaj laž naših nasprotnikov, pri tem pa pridobivaj s svojim lepim vedenjem in drugimi dobrimi zgledi druge neodločne tovariše, da bode čim večja četa in jačja za nam vsiljeni verski boj.

Ako bode odsek poslal načelno prepričanega, v duhu pravega Orla vzgojenega fanta k vojakom, ni se treba bati, da bi se izgubil in zašel na kriva pota.

Dragi bratje, sprejmite te moje opomine za dobro, došli so mi od srca, kakor sem jih tudi jaz iz srca prejemal od mojih voditeljev pri našem zagorskem odseku, ki ima pač tudi skoro najtežje stališče v gnezdju, obdanem krog in krog z nasprotniki, s katerimi bo prejkoslej voditi boj za vero.

Drugič Vam pa hočem malo opisati tukajšnje kraje, razne zanimive običaje ter moje važnejše doživljaje.

Za ta čas pa kličem vsem Orloom in Orlicam cele Slovenije krepki Bog živi! — Joža Hr., kaplar timočkega artil. puka.

Zlata knjiga nam urejuje delo, pa tudi zabavo . . .

I. belokranjski orlovski tabor v Črnomlju 19. junija 1921.

Prvi večji orlovski nastop v Beli krajini, ki ima še malo organizacij, je bila prva letošnja delna zvezina prireditev, združena s tekmo.

18. junija zvečer je domači odsek sprejel tekmovalce na postaji. Ko so izložili orodje, so z godbo odkorakali v mesto, kjer so priredili podoknico presv. škofu dr. Karlinu, ki je prišel maševat taborjanom.

Ponoči je začelo deževati. Zato so se tekme mogle začeti šele ob 8. uri na telovadišču (pod postajo), ki je bilo tako razmočeno, da si je en tekmovalac pri skoku nalomil roko in se je tekma zavlekla do polenajstih, ko so morali tekmovalci k sv. maši, tekmovanje pa se je nadaljevalo po kosilu. Tekmovalci (5 vrst za nižji oddelk — Vrhnika, Ljubljana-Št. Peter, Rib-

nica, V. Lašče, Ljubljana-Rokodelski dom — in ena vrsta za srednji oddelek iz Vrh-nike) so povoljno nastopali, le udeležba ni bila zadostna. Trobentačev je bilo le 9.

Med tekmo so odkorakali taborjani, ki so došli s posebnima vlakoma iz Ljubljane in iz Hrvaške, v mogočnem, pisanem spre-vodu v mesto, kjer so napolnili glavni trg, na katerem je sredi množice 5000 glav (nad 400 Orlov, 300 Orlic, krog 100 pevcev) govoril o potrebi krščanskih organizacij in verske zavesti prior vitežkega reda preč. g. Učak. Med oknom so se napolnila okna nad govornikom z gledalci, ki so se izziva-joče smejali. Deputacija Orlov je dosegla, da so se izzivači umaknili.

Med skušnjo se je napolnil log krog te-lovadišča (do 4000 ljudi) vzlic rahlemu de-žju, ki je zadržal tisoče ljudstva doma. Jav-na telovadba se je vršila vkljub narašča-jočemu dežju, ki je silno obtežil izva'anje. Marsikatero točko je dež sploh onemogo-čil. Orli in Orlice pa so junaško vztrajali do

konca. 120 članov, 24 vaditeljev in 120 Or-lic je nastopilo s točkami: orodna telovad-ba (2 droga, 2 bradlji, krogi), proste vaje članov, članic, vaditeljev in št. peterskih Orlic (24). V celoti je bil nastop povoljen in je ugodno vplival na množice, ki niso še videle tako velikega nastopa.

Ta tabor je zanesel orlovsko misel in zmisel za telesno vzgojo v modrih me'ah na zdravi podlagi umske in srčne izobraz-be v celo Belo Krajino in sosednje hrvat-ske kraje. Čast dolenskim odsekom in krožkom, ki so se požrtvovalno odzvali po-zivu O. Z. Tudi v organizatoričnem oziru se je obnesla misel delnega nastopa O. Z., ki so ga organizirali br.: Vrhovec (organ. referent), Slana (tehn. ref.) in kaplan Zor. Po telovadbi sta govorila br. Jos. Pirc in Kremžar. Zabave ni bilo, ker jo je onemo-gočil dež.

Zrtve, ki so spremljale ta tabor, ne bo-do ostale brez sadu za belokranjsko ljud-stvo. J. H.

31. julija bo delna zvezina prireditev v Ptuj.
Ali mislimo in se pripravljamo na ta dan?
Merimo si moči v plemeniti tekmi!

10 letnica odseka Ljubljana - Sv. Peter 12. junija 1921.

Zdi se nam, da je vse, kar ta odsek priredi, dobro. »Ima ljudi in sredstva«, pravi-mo. Vendar je proslava 10 letnice tako ugodno potekla in razodela take vrline v naših vrstah, da jo sme Mladost natančneje opisati.

V soboto 11. jun. v mraku je korakalo več sto Orlov, Orlic, naraščaja in katoliške mladine z 2 godbama izpred Ljudskega do-ma čez Marijin trg in trg Tabor na Hrvat-ski trg, kjer so priredili predsedniku odse-ka (br. Ludoviku Tomažiču) in ustanovite-ljem (br. J. Stegel, J. Pirc, župnik J. Petrič, J. Gajšek, P. Kržan in dr.) podoknico. Ti-sočglava množica in izredno mnogo izobe-šenih zastav je pričalo, da je Orel v mestu udomačen. Umetni ogenj, govori in godba ter navdušeni vzkliki so zadržali celo uro množico na trgu.

Krasen je bil orlovski sprevod v nel-deljo zjutraj iz Medijatovega dvorišča v cerkev sv. Petra. 42 Orlov trobentačev na vojaških konjih, 14 zastav, nad 1500 član-ov, članic in obojega naraščaja, je tvorilo mogočno četo, posejano okusno s skupina-mi narodnih noš in odposlanstev raznih

društev. Komaj so vsi našli prostor v lepo ozaljšani cerkvi, kjer je po govoru univ. prof. brata dr. Rožmana spremljal vojaški koncert peto sv. mašo. Po službi božji je sprevod korakal zopet na Medijatovo dvo-rišče k skušnji za javno telovadbo.

Do 3000 gledalcev je sledilo vajam po-poldne od 3. do 5. ure. Nastopili so: 8vrst članov in 2 vrsti dečkov k orodni telovad-bi; 160 članic k prostim vajam, 80 gojenk k vajam z robci, 80 članov k prostim vajam, 100 dečkov k prostim vajam, šentpe-terski krožek s svojimi prostimi vajami, 40 vaditeljev s prostimi vajami, več vrst k lahkoatletičnim vajam. Nastop, ki je poka-zal lep napredek orlovske telovadbe po vojni, je nudil zanimive slike. Posebno vrsta na krogih in skok s palico, s petjem spram-ljane vaje članic in krasne, a težke vad-it. vaje so vzbujale občudovanje in burno odobravanje gledalcev. Vzlic nekaterim po-manjkljivostim in težkočam v organizaciji nastopa ga smemo imenovati sijajnega. Do-kazal je Ljubljančanom in zastopnikom nad 80 odsekov, ki so poslali svoje odposlan-stvo k tej slovesnosti, da Orel smotreno in

vztrajno goji telesno vzgojo po pravem načrtu.

Večerni komerz v Unionu je združil člane, članice in prijatelje (tudi 70 gostov iz Zagreba) v veseli, bratski zabavi od 8. do 11. ure. Pozdravni govori (zastopnika O. Z.,

Hrvatov i. dr.) in prijateljski razgovori so poglobili in utrdili bratsko vez med odseki in dali lepo zadoščenje prirediteljem, ki so z mnogimi žrtvami tako sijajno organizirali to slavlje v čast prvoboriteljem in vodilnim delavcem v naši zvezi.

ORLOVSKI POROČEVALEC

Ob apostolski besedi. Prijatelj naše organizacije nam piše: Jugosl. katoliški škofje so izdali pastirski list, ki globoko posega v naše javno življenje.

Katoliški verniki bodo morali iz jasnih besedi naših škofov glede protikatoliške sokolske organizacije izvajati konsekvence.

Društvo Sokol je po obsodbi naših merodajnih sodnikov, naših škofov, protikatoliško, protiversko, protozidarsko.

Naši starši so postavljeni med dve avtoriteti: državno, ki je sedaj svobodomiselnja in cerkveno, ki je dosledna brezpogojno in brez strahu v izvrševanju božje misije na zemlji.

Katero avtoriteto naj poslušajmo? Ali se bo izvil iz tega takozvani kulturni boj?

Mi katoličani vemo, kaj nam je storiti. Šli bomo z našimi škofi — za vero naših očetov, za svobodo verske vzgoje — če treba tudi v preganjanje.

Povejmo jasno kulturobojnim petelinom, da se mi kulturna boja ne bojimo, ker bomo mi v tem boju zmagali! Naša sveta dolžnost je, bratom Srbom ono ljubav do krščanskih idealov, ki mora rimokatolikom in pravoslavnim biti skupna, dokazati v dejanju.

Naj bi kmalu za krščanskim hrvatskim Orlom — vzletel tudi krščanski srbski Orel.

Zdi se mi, da ima naša orlovska organizacija to visoko nalogo: objeti na temlju krščanskih principov ves jugoslovanski narod.

Nameravana državna sokolska organizacija je v svojem temelju protiverska — zato bo morala zlasti po izrečeni obsodbi naših višjih pastirjev, omejiti svoj delokrog na verske odpadnike, bodisi rimokatolike ali pravoslavne. Vsi verniki katoliški in pravoslavni se pa bomo pod vodstvom naših škofov — borili zvesto za »krst častni in sloboda zlato«.

Zahtevamo, ne kako skoro indiferentno šolo, ampak popolnoma versko šolo. Ves pouk vseh predmetov se naj vrši na temelju krščanskih principov, strahu božjega. — Tu ne moremo popustiti niti za las, če je to tenju ali onemu odpadniku, ki je morda na vodilnem mestu, vseč ali ne. Mi naše vere ne prodamo — tudi, če bi (eni pravijo, da je to v državnem interesu) to zahteval državni interes. Mi verniki seveda pravimo ravno narobe, državna blagajna bo najbolj procvitala, ako bo vse življenje državljanov prekvašeno v svojem jedru z globoko versko vzgojo.

Katoličani bomo sledili našim škofom, v boju z brezverstvom bomo mi Orli kot doslej korakali v ospredju s tistim herojstvom, ki je lastno naši organizaciji od početka!

Za spominsko ploščo dr. L. Pogačniku so darovali: Zadrufna zveza, Ljubljana, Zebljarska in železobitna zadruga v Kropi in Kamni gorici po 1000 kron; Pollak, Ljubljana, 500 kron; dr. Jeglič, Ljubljana, 400 kron; Orel, Trbovlje, 134 kron; Joško Pogačnik, Podnart, Andrej Karlin, St. Vid,

družina Oražec, Selo-Moste, ing. Remec, M. Frežak, Konsumno društvo, dr. Breclj, dr. Adlešič, Fr. Lavtizar, J. Marinko, Ljubljana po 100 kron; Orel, Griže, 78 kron; dr. Fabijan, Ljubljana in Orel Črnuče po 60 kron; Fr. Vrhovec, Krka, Ferd. Merala Kočevje, Anton Žnidaršič, Štanga, dr. Srebrnič, Ljubljana, dr. Lavrenčič, Cerknica, dr. Veble, St. Lenart, L. Arh, St. Vid, po 50 kron; dr. Grive, dr. Jerič, Anton Detela, J. Gogola, St. Premrl, dr. Pečjak, A. Strancer, Iv. Dolenc iz Ljubljane, A. Ilovski, Bukovščica, J. Perko, Šmarjeta, Iv. Gogola, Poljane, dr. Cesnik, Novo mesto, L. Turšič, Krško, J. Grašek, Kamnik, po 40 kron. Bratje, hitimo zbirati, ker se dan odkritja bliža. Vsak odsek naj pokaže, kako Orli cenimo svoje voditelje.

Sbornik Orla čl., IV. zv. (za zlet 1922), je izšel maja v drugem, izpremenjenem natisu. Pri naša poleg dveh kratkih člankov o vajah izključno le (na 37 straneh) proste vaje (tekst in razlagajoče pripombe) za člane (5 štiridobnih vaj v $\frac{1}{4}$ taktu), za članice (4 štiridobne vaje v $\frac{1}{4}$ taktu s 4 ritmičnimi sestavi po 16 gibov v $\frac{3}{4}$ taktu, ki se izmenjavajo), tekmovalne proste vaje za člane (4 štiridobne, takt $\frac{1}{4}$), proste vaje s palico za naraščaj (4 štiridobne, takt $\frac{1}{4}$), za gojenke vaje z obroči (4 štiridobne, takt $\frac{1}{4}$), proste vaje za šolski naraščaj (tudi 4 štiridobne, takt $\frac{1}{4}$) in proste vaje za deklice-učenke s praporeci (ravnatoka 4 štiridobne po $\frac{1}{4}$ taktu).

Priloženi sta 2 poli s slikami prostih vaj za člane in članice (članske: 60 + 13 pomožnih slik na poli 78 × 41 cm, za članice: 89 slik na poli 70 × 62 cm). Platnice pišejo o ustroju organizacije priprav za I. zlet Orla čl. v Brnu 192. Cena je 3 krone čl.

Slovaški Orel je imel 6. nov. 1920 v Ružom berku svoj občni zbor, ki je izvolil za častnega predsednika (starosta) dr. Jana Kovalika, za starosta pa ponovno Avgušтина Raška. Orel se je razširil najbolj v narodnozavednih krajih in ima 99 jednot (odsekov), ki so podeljene na 8 žup (okrožij) = zahorsko, trnavsko, dolnopovaško, tatransko, zvolensko, nitriansko, vzhodno, žilinsko. »Tatranski Orel«, bogato ilustrovan list na finem papirju, mesečnik, je njihovo glasilo; izhaja v Ružomberku, od 1. jan. 1921 kot drugi letnik. Na občnem zboru je bilo zastopanih 27 jednot. Sklenili so tole resolucijo, ki razodeva njihove težave:

»Slovaške orlovske jednote s tem izjavljajo, da namen Orla na Slovaškem ni političen, ampak vzgojen, v narodnem in katoliškem duhu. Orlovske jednote stoje na trdnem temelju čehoslovaške republike, so v bratskem stiku z jednotami v Moravi in na Češkem ter ž njimi tvorijo enotno organizacijo čehoslovaškega Orla z avtonomno upravo slovaškega deželnege odbora čehoslovaškega Orla.

Kar najodločneje protestiramo proti hudobnemu rovarjenju, proti lažnivemu podtikanju mazaronstva, proti preganjanju s strani nam sovražnih telovadnih jednot. Protestiramo proti hudomiselnosti.

nemu zadržavanju Prvil naših jednot in pristranskemu, nam sovražnemu zadržavanju voditeljev naših šol, ki naše brate Orle iz šolskih prostorov izključujejo, jih Sokolom prepuščajo in telovadnic nam ne odpirajo. V imenu ravnopravnosti zahtevamo, da nam uradi na Slovaškem dajo tako pravico, kakršno uživajo Sokoli in Delavske telovadne jednote.

8. števec. »Tatranskega Orla« l. 1920, prinaša daljši popis izleta slovaških Orlov in Orlic (10) v Maribor, Ljubljano in na Bled s 4 slikami. Dopadlo jim je zlasti pristrano razmerje naših Orlov do duhovnikov in škofov. Čutili so se zelo počaščene, ko so slišali peti »Ljubljano« slovaške pesmi in je vsem najbolj ugajala pesem: Pásol Janko tri voly. Tudi narodnost med imenom in naravo Slovenca in Slovaka jim je ugajala; zato žele videti in pogostiti naše Orle po taboru v Brnu leta 1922 tudi doma pod Tatrami. Na Bledu niso mogli razumeti, kako je to mogoče, da v tako lepi okolici (»kakor bi bila tam vsak dan nedelja«) bivajo tako divji naši nasprotniki.

Ista številka »Tatranskega Orla« ima sliko sv. Janeza Ev., ki so si ga izvolili za patrona »slovenskych Orlov«. (Tudi pri nas si mnogi bratje in prijatelji žele, da bi si mi izvolili vedno mladostnega, čistega in duhovitega apostola za zaščitnika. Prepričan sem, da bo ta želja kmalu tako splošna in močna, da se bo vodstvo ali pa občini zbor JOZ moral ž njo pečati. Sicer pa vsak zase tudi brez tega lahko časti in posnema sv. Janeza.) Sploh je slovaški Orel ravnotako izrazito veren in prežet verskega duha in čustvovanja, kakor celi slovaški narod, ki mora biti težak boj proti brezvestvu, ki ga na vse načine vrivajo češki svobodomiselnici Slovaki.

Mednarodna zveza katoliških mladinskih organizacij se snuje po inicijativi predsednika italijanske »Società della Gioventù cattolica« (Zveza katol. mladine), ki sklicuje ob 50. letnici te zveze za dneva 9. in 10. sept. t. l. tozadevno mednarodno posvetovanje v Rimu.

Priglašene so že zveze iz N. Avstrije, Francije, Belgije, Kanade, Svice, Mehike, Poljske, Ogrske i. dr. Povabljena je tudi zveza katol. mladine v Nemčiji.

Dnevni red te seje bi bil: pregled obstoječih katol. mladinskih organizacij celega sveta — določitev temeljnih pravil in osnovanje zveze — določitev dneva, ki bi ga katol. mladina po celem svetu obhajala kot svoj praznik — oprema ene izmed kapel v lateranski baziliki kot votivne kapele, v kateri bi se maševalo za padle člane v vojski 1914-18 — sprejem pri sv. očetu.

Namen zveze naj bi bil: zблиžanje in trajno vzdrževanje stikov — snovanje katol. mlad. organizacij v deželah, ki jih še nimajo — medsebojna moralna in gmotna podpora — delo za zблиžanje narodov v duhu sv. evangelija — podpora poglavarja sv. kat. Cerkve.

Vsaka narodna organizacija bi ostala popolnoma samostojna, v izmenjevanju misli bi se lahko posluževala svojega jezika, sedež in tajništvo zveze bi pa bilo v Rimu, središču katoliškega sveta.

Moderne olimpijske igre so posnemanje grških gimnastičnih tekem, ki so se vršile vsako 4. leto. Dne 23. junija 1894 je sklenila mednarodna družba, ki se je zbrala na vabilo barona Pierre de Coubertina v Parizu v sorbonski palači, da se mora začeti iznova z olimpijskimi igrami, ki naj bodo mednarodne, vrše naj se vsako 4. leto v drugem glavnem mestu (1896 Atene, 1900 Pariz, 1904 St. Louis, 1908 London, 1912 Stockholm, 1916 so odpadle [v Berlinu], 1920 Antwerpen), tekmuje naj se v telovadbi

in sportih, a ne pripuščajo se tekmovalcev po poklicu (ki se s tem preživljajo). Glavni odbor, ki ureja te igre, se izpopolnjuje sam iz sebe in je neodvisen od olimpijskih pododborov, ki obstojajo v raznih narodih, da pripravljajo svoje telovadce in sportnike na udeležbo pri olimpijskih igrah. Jugoslavija ima tudi svoj olimpijski pododbor, pri olimpijskih igrah pa še ni bila zastopana 1920. Jugosl. olim. pododbor je imel 19. marca 1921 v Ljubljani svojo glavno skupščino. Naša zveza v njem ni zastopana.

Pomen telovadbe za naš čas je označil državni tajnik Nemčije dr. Lewald, predsednik drž. odbora za telesne vaje takole:

»Doseči moramo, da se privadi cel narod redni telovadbi kot življenski potrebi; to velja za meščana kakor tudi za delavca in kmeta... Pozivljam vse telovadce in sportnike k sodelovanju v tem, da obstoj domovine tako važnem času.«

Zrelostni izpit iz telovadbe so uvedli v Prusiji. Učencem je dovoljeno sodelovati v telovadnih društvih, v višjih 3 razredih pa tudi snovati lastna telovadna društva. Šole morajo dajati svoje telovadnice društvom brez odškodnine na razpolago v prostem času.

Blejski Sokol. V 6. števec. »Mladosti« l. 1920 (str. 92) je poročilo o surovostih, bogoskrunstvih in nasilju, ki se vrši na Bledu, koder zlasti vzgoja sokolskega naraščaja rodi take sadove. Pismo, v katerem je opisal blejski kaplan g. Stupica Orlovski Zvezi blejske lumparije v upanju, da bo Orlovska Zveza potom Sokolske Zveze dosegla, da se bodo vsaj organizirani bogoskrunci ukrotili iz ozira na ugled organizacije, je prišlo v roke blejskim Sokolom in Sokolicam, ki so g. kaplana tožili »radi žaljenja časti«.

Sodnik v Radoljici je res obsodil obtoženca na 1000 kron globe. Vzklinci senat deželnega sodišča v Ljubljani je pa 14. aprila 1921 ugodil vzklincu g. kaplana, v polnem obsegu razveljavil neutemeljeno sodbo radoljske sodnije, opustil g. Stupico vsake krivde in obsodil tožnike v poravnavo pravnih stroškov.

Oproščeni je torej kazni duhovnik, ki je na najpoštenjši in najmilejši način (potom Sokolske Zveze, brez javnosti) skušal vplivati na organizirano lumparijo v svoji župniji. Oproščeni so zaenkrat sodne kazni tudi bogoskrunci; božji kazni pa ne bodo ušli! Iskali so pri sodnji čast in so dosegli, da bodo znani po celi deželi kot zelo delavni bratje in sestre, ki znajo vzgajati zlasti naraščaj k dejavnosti. Sokol pa se bo hvalil dalje kot »najimennitnejša institucija za telesni in nrvni odgoj celokupnega troimenskega naroda«.

K poročilu 6. števec. »Mladosti« iz leta 1920 dostavljamo še sledeče podatke iz sodne obravnave: Sokolska družba je bila zbrana v gostilni pri Florjančiču na Bledu in je zasramovala križ na steni. Dvema (S. in M.) je dokazano, da sta snela križ in ga vrgla za peč, ga na zahtevo oštirja pobrala, Križanemu ponujala piti in ga obesila nato z obrazom proti steni rekoč: Prokleta hudičeva baraba, nisi vreden, da bi gledal po hiši. V noči nato so bile v bližini poškodovane tri kapelice na bogoskrunski način. Dokazati se ne more, kdo je to storil, ker nihče ni videl, vendar so vsi verni domačini prepričani, da so to storili člani tiste družbe in tistega duha, ki je preje popivala in se zabavala pri Florjančiču. Ajmo! Kam ajete? V organizirano lumparijo...! Sestra Nada Pr in sestra Ivanka R. sta se zabavali predpustom na sokolskem plesu oblečeni kot menih in nuna. Menih je plesoče brate in sestre blagoslovil, potem se z nuno zavrtel in jo med plesom poljubljal.

IZ KRAJA V KRAJ

Izid tekem v Črnomlju dne 19. junija 1921.

Število tekmovalcev ni zadovoljivo. Več odsekov, ki bi se z lahkoto pripravili na tekme, se jih ni udeležilo. Nekateri bi lahko tekmovali v večjem številu ali višji vrsti (n. pr. Št. Peter-Ljubljana).

Vsled dežja, pomanjkanja časa in neprikladnega prostora je moral del tekem odpasti in je izid dokaj slabši, kakor bi bil v ugodnejših razmerah. Natančnejšo oceno priobčimo pozneje, le odsek Vrhnika smemo pohvalno omeniti, ker se je edini potrudil kakor treba. Za srednji oddelek Vrhnika se je morala tekma preložiti, ker ni bilo časa. Tekmovali so od 7. do pol 11. ure dopoldne in od pol 2. do pol 3. ure popoldne. Za nižji oddelek odseki Ribnica (51.42%), Rokodelski dom Ljubljana (52.35%), Sv. Peter-Ljubljana (79.90%), V. Lašče (4 tekmov. 68.47%), Vrhnika (55.34%).

Tekma trboveljskega okrožja 5. junija 1921. Tekme so se udeležili 3 odseki: Trbovlje z 1 vrsto članov in 1 vrsto naraščaja, Zagorje z 1 vrsto članov in 2 vrstama naraščaja ter Radeče z 1 vrsto članov in 1 vrsto naraščaja. Odsek Vače je odpravil udeležbo pri tekmi.

Tekme so se pričele ob pol 2. uri popoldne ob času, ki je sicer zanje najmanj prikladen. Krajevne razmere so pač take, da so se morale vršiti ob tem času. Sodnik je bil tudi samo eden radi pomanjkanja vaditeljev in sodnikov. Tega se je ogibati po možnosti, ker se tekme silno zavlečejo pri pomanjkanju sodnikov. Poleg tega pa en sam sodnik ne more nikdar tako soditi kot več sodnikov, ker sam gotovo ne more opaziti vsega, posebno še pri celi vrsti. Članske vrste so tekmovala za nižji oddelek in sicer v redovnih in prostih vajah, v skoku v višino in daljino, v petju in iz »Zlate knjige«. Tekmovalo je potem še na drogu in bradlji 12 posameznikov.

Naraščajniki so tekmovali v istem kot člani, samo mesto »Zlate knjige« iz Poslovnika. — V kolikor tiče vprašanj iz teh dveh knjig, svetujem, naj se vsa okrožja drže vseh predpisanih vprašanj (glej »Predgovor« Tekmov. reda za l. 1921).

V petju bodo tekmovala vse vrste brez izjeme. Tudi pri skokih ni treba zmanjševati predpisanih mer, ki itak niso velike.

Redovne vaje so bile izvajane srednje dobro. Odseki, ki niso javeni na poveljevanje drugega načelnika, jih navadno izvajajo slabše. To se mora več ali manj upoštevati, pred vsem pri točkah za skladje. Hoja je bila v splošnem trda, težka, telo nekam leseno, roke pri nekaterih premalo gibčne.

Isto velja za proste vaje, kjer se pridruži omenjenim hibam še neka površnost, malomarnost v gibih. Preko nekaterih »i« in »o« mnogi kratkoma lo skočijo. Razni gibi: odročenja, sunki, izpadi, obrati, gibi glave so več nego površni. Skladje trpi vsled počasnosti nekaterih.

Skoki so bili v splošnem še precej dobri. Malo več vaje in uspeh bo znaten! Naraščaj je bil boljši nego člani.

Pri vajah na orodju sem opazil pri več tekmovalcih veliko površnost; vendar so ostali izvajali vaje dobro. Pri telovadbi po tekmi sem videl precej dobro izvajane vaje za srednji oddelek.

Bratje naj obrnejo več pozornosti na pravilen dohod in odhod ter na telovadno obleko! Lahko rečem, da so me tekme zadovoljile, ker videti je bilo vsem, da jih vzamejo resno in da hočejo res nekaj doseči. Hvalevreden je trud omenjenih 3 odsekov, v prvi vrsti pa še vnema, ki jo posvečajo naraščaju. Vedno obračajte največ pozornosti naši

mladini, ker ž njo smo in bomo močni! Še en nasvet, ki se tiče predvsem trboveljskega odseka, ki goji v prvi vrsti orodno telovadbo in pa zagorskega, ki se misli menda posvetiti lahki atletiki: ne pretiravajte ne enega, ne drugega, ker nam ne gre za svetovne rekorde in tudi škoduje! Nikakor ne gojite samo ene panoge! Pazite na naraščaj in ne dovolite, da bi naraščajniki do 15. leta izvajali težke vaje! Naraščaj naj skače, hodi, poje! Dajte mu lepih knjig! Učite ga gledati naravo, paziti na vse kvarne elemente! Dan, ki sem ga preživel med vami, mi je porok, da boste na svojem mestu! Bog živi!

Sodnik.

Bogojina (Prekmurje). Na praznik 5. maja 1921, je naš odsek imel prireditve, pri kateri je nastopil tudi naraščaj v številu 61. (12 iz Beltinec). Godba (12 članov) je bila zelo dobra. Ob 9. uri je bil slavnostni obhod po trgu k sv. maši, po sv. maši so pa g. Božidar Sever iz Dolnje Lendave, v kratki pa iskreni in jedrnat besedi obrazložili temelje orlovstva. Udeležba je bila navdse pričakanje velika. Telovadišče smo naredili v dvorišču pri g. Hajdinjaku. Vadili smo članske proste vaje za leto 1921 in vaje spalicami (oboje). Naraščaj, ki je nastopil z novimi vajami za leto 1921 je bil hvale vreden. Po telovadbi so imeli č. g. Klekl, naš poslanec govor, v katerem so jako lepo in močno navduševali navzoče, za kar smo njim iz srca hvaležni. Odsek ima vsako nedeljo redne fantovske sestanke in telovadi vsak teden po 3. ure. Praznik Presv. Reš. Telesa smo prav dobro proslavili. K procesiji je nastopilo 18 bratov v polkroju in naraščaj (49). Godba, ki je sodelovala pri procesiji, je bila tudi orlovska. Bratje, roko v roki za orlovska načela naprej!

Sv. Križ na Murskem polju. Z veseljem se ozira naš odsek v preteklo leto. Imeli smo celo vrsto fantov. sestankov in predavanj. Prirejali smo igre (»Deseti brat«, »Cvetina Borogradska«, »Vse naše« in »Dva gluha«). Tudi dekleta so podala par lepih prizorov. Nad vse pa nas veseli naša krasno opremljena »Slomškova dvorana«, ki je bila lansko leto zelo povečana, tako da je sedaj lahko ponos mladine križevske župnije. Udeleževali smo se raznih orlovskih nastopov. Poleteli smo tudi v Maribor, kjer je nastopilo 17 bratov pri obhodu po mestu z lastnimi konji. Sad tabora je bila ustanovitev orliškega krožka, ki se lepo razvija. Dne 8. decembra smo prvič skupno prejeli sv. obhajilo, kar so nam nasprotniki zelo zavidali. Dne 1. svečana t. l. smo imeli dobro obiskan sestanek krožka in odseka od navzočnosti preds. O. Z. J. Pirca, urednika »Mladosti« J. Hafnerja ter načelnice O. Z. F. Černič. Brat Pirc nam je podal načrt za delo bodočega poletja, v katerem priredi ljutomersko okrožje velik nastop pri Sv. Križu. Na to prireditve se vztrajno pripravljamo. Dal Bog obilo uspeha!

Ljutomer. Naši mali Orlički so dne 22. maja pri g. Rakovcu nastopili prvokrat z javno telovadbo. Pri pohodu na telovadišče smo z odsekovim vaditelskim zborom skupno poklonili našemu večletnemu in mnogozaslužnemu predsedniku Dragotinu Novaku častno diplomno, ker smo ga dne 22. maja na izvanrednem občnem zboru imenovali za častnega člana. Našemu častnemu članu iskreno čestitamo ter ga prosimo, naj še mnoga leta tako požrtvovalno deluje za blagor mladine!

Škofja Loka. Tehnično in organizatorično delo v našem odseku pridno napreduje. S posebnim veseljem konstatiramo, da se je potrebno izobraževalno delo začelo že pri naraščaju. Pri vseh naraščajih se shajajo krožki, ki v poljudni in za-

bavni obliki vzgajajo malčke v dobre bodoče člane. Zanimivo je opazovati, kako skušajo ti Orlički tudi sami voditi krožke, dajati nasvete in predlagati svoje želje, seveda po svoje. Zdi se, da je to delo velike važnosti za vzgojo dobrega naraščaja in zlasti za sedanje razmere nujno potrebno. Ob teh prilikah se priuče otroši ustroju in zahtevam naše organizacije, ter se navajajo k čitanju »Orliča« in »Angelčka«, kar je brez dvoma jako potrebno. Vsi naraščaji so tudi že napravili primerne izlete, ki so se jako povoljno obnesli.

Ravnatoko se vrše redno fantovski večeri, ki jih vodijo člani sami, kakor tudi sestanki Orlic, ki kažejo v tem oziru še posebno veliko spretnost in veselje do dela. Tudi tehnično delo gre krepko naprej. Bog živi!

Vrhnika. Po mariborskem taboru, na katerem je tekmoval naš odsek v višjem in nižjem oddelku — nižja vrsta si je priborila prvo, višja tretje mesto — se je zdelo, kot bi se hoteli bratje nekoliko odpočiti. Toda, ko je bil na občnem zboru dne 5. sept. narejen nekak program za zimo, so se dela znova poprijeli. Izkušnja nas je naučila, kako treba delati, zato smo marsikatero stvar prijeljeli od druge strani. Da se delo porazdeli, smo opustili prirejanje gledaliških predstav in ustanovili poseben »dramatični in pevski odsek«.

Za fantovske sestanke smo napravili spored, da ni bilo treba iskati predavatelja šele pol ure pred sestankom, kakor dostikrat lani. Uspeh je bil viden: predavatelji so nastopili pripravljeno. To zimo smo imeli 26 sestankov.

Obdelali smo sledečo tvarino: 1. Pomen organizacije (stud. iur. Čampa). 2. Kaj je avtonomija? (Torkar). 3. Kršč. socializem—kapitalizem—socializacija (Torkar). 4. Zadrudništvo (poslanec Stanovnik). 5. Zgodovina slovenskega slovstva (tri večere, Marolt). 6. Zdravstvo (dr. Marolt). 7. Praktično krščanstvo (Torkar). 8. Dr. Mahnič (Marolt). 9. Umetnost (Ferjančič). 10. Rad. Silvester (Ferjančič). 11. Zemljepisni pregled Jugoslavije in zgodovina SHS (Marolt, 5 večerov). 12. Razmerje Orlov do Orlic (Torkar). 13. Socialno zavarovanje (Torkar). 14. Boljševizem in agrarna reforma (Torkar). 15. Šola (Torkar). 16. Razlogi in vzroki slovenskega avtonomističnega gibanja (Marolt).

Poleg teh predavanj smo obdelali prvi del Poslovnika, obravnavali tekoče zadeve in čitali pesmi in prozo (Cankarja, Finžgarja, Župančiča i. dr.) Debata je bila včasih prav živahna. En večer je bil posvečen slovesu od bratov-vojakov.

Na čast tekmovalcem-zmagovalcem smo priredili komerz; na Silvestrov večer je bil čajni večer za Orle, Orlice ter člane kat. društva rokodelskih pomočnikov; na pustno nedeljo je bil javni zabavni večer. Na vseh teh prireditvah smo imeli priliko občudovati kuharsko umetnost naših Orlic.

Po odhodu Lahov iz Logatec smo poleteli k našim stariim znancom. Obnovili smo z Logatčani bratske stike. Priredili smo drugo nedeljo po osvoboditvi popoldne akademijo, zvečer pa je naš dramatični odsek igral »Divjega lovca«. Orlice so ustanovile krožek. Naši hodijo v Logatec predavati na dekliske večere.

Še en lep dogodek omenjam: odsekov in pa krožkov praznik dne 5. junija t. l. Dopoldne ob 10. uri je bila slovesna služba božja, pri kateri je pel pevski zbor dr. Kimovčeve staroslovensko mašo s spremljevanjem dijaškega orkestra. Da nam je bilo mogoče tako dovršeno umetniško izvajanje, je zasluga g. vikarja Zabreta. Cerkvni govor je imel g. dekan Janez Kete. Popoldne je bila telovadba pred 1500 gledalci. Pri prostih vajah je bilo še nekaj napak, ki jih pa nestrokovnjaki niti zapazili niso. Orodna telovadba je bila vzorna. Kot napredek smemo navesti telovadbo na krogih. Prireditve so se udeležili člani in starejšine »Zarje«,

3 zastopniki hrvatskih akademikov, vsi Orli in Orlice iz Logatec in Borovnice ter pevski zbor iz Polhovoga gradca. Br. predsednik je med telovadbo častital »Zarji« k 20 letnici.

Pismo uredniku.

V velikonočnih počitnicah sem več občeval z nekim zavednim, odločnim Orlom. Ko sva modrovala in kritikovala o razmerah v naši domovini, je prišla vrsto tudi O. Z. in njeno glasilo »Mladost«. O prvi sva vedela vse dobro, o drugi pa mi je brat A. L., zidarski pomočnik, podal nekaj mnenj, ki jih smatram za umestna, da Ti jih kot uredniku sporočim. Upam, da ne bo zamere.

Nekako tako je dejal:

»Mladost« mi je bila vedno najljubši list. Vsake številke sem še danes vesel. A enega pogrešam vseskozi, zlasti pa zadnja leta; tega namreč, da se tako vztrajno izogiba podati nekaj drobtin tudi duši in njenemu življenju. Odkrito povem, da tega zelo pogrešam. Ali imajo res fante za tako nedostopne taki lepi misli? Zakaj se boje vsaj malo od nas zahtevati poleg telesnih vaj, neke globlje dušne, verske izobrazbe. Saj smo mladi in čim več zahtevajo od nas, tem več bomo storili. Sicer se nimam pritoževati, da se nam ne pove veliko lepega in poštenega, a v našem glasilu ni nič o vsem, kar tiče notranje izobrazbe. In vendar so naše duše tako silno žejne! Odkar sem prišel od vojakov domov, gledam drugače v svet; v duši je domotožje in nekaj, ki mu imena ne vem. Včasih zahrepenim po dobrem, razumem prijatelja, a ta je daleč; ljudje me tako malo razmejo in skoro se čutim tujega med domačimi. Sežem po knjigi, a dobrih, vzgojnih nam tako manjka; največ hraniva dobim še v »Bogoljubu«, a ta je presplošen, ničesar ravno zame; dobim »Mladost« in jo nevoljen odložim. Ti, kako je zdaj čudno na svetu! Ali sem samo jaz tak, ali jih je še kaj...?»

Besede so upoštevanja vredne, ker so resne. Zlat fant jih je govoril. Jaz sem si jih še tisti večer zapisal in sem Ti jih tu v glavnem podal. — Morebiti je ta izjava zelo individualna, a gotovo ne osamljena. Pisma, ki jih dobivam od enega in drugega, pričajo o veliki lakoti duš, ki so tako zgodaj dozorele v vojski.

Zato mi oprostite, brat urednik, ako si upam predlagati, da daš mal prostorček v listu tudi za te duše in njih želje. Dobi izkušnega, razumnega duhovnika, ki naj piše za te hrepeneče duše. Tudi drugi ne bodo šli mimo...

(Bratje in sestre, kaj pravite na to? Ali je res utemeljen ta lepi predlog? Ali mu smemo ugoditi? Mesečne preglednice imajo rubriko: Nasveti in želje. V nji mi sporočite odgovor na ta vprašanja, ali pa napišite kar posebno pismo. Morda dobim od koča celo kakšen spis, ki bi razveselil take duše! — Urednik.)

Listnica uredništva. Uprava »Mladosti« je sporočila predsedstvu O. Z., da ima »Mladost« že zoept primanjkljaj, ker se število naročnikov (vzlic pomnoženemu številu nekaterih odsekov) v splošnem ni dvignilo, ampak je še nižje kot lani. — Predsedstvo je sklenilo, da se nadaljnjemu naraščanju primanjkljaja izognemo, naj izidejo številke 8., 9. in 10. na 8 straneh, številka 11., 12. (dvojnja) p ana 16 straneh. Torej bo »Mladost« do konca leta 1921 za 40 strani manjša, vzlic temu pa bo še vendar par tisoč kron primanjkljaja. — Številka 8. (avgustova) izide v juliju. — Mnogi odseki premalo skrbje za širjenje našega glasila med člani in prijatelji Orla. — V avgustu bi išel »Orlovski koledarček« za leto 1922 s koledarjem od avgusta 1921 do decembra 1922 in zelo praktično, zanimivo vsebino. Nekaj sto izvodov bo trdno vezanih, drugi pa tako kakor letošnji.